

Főoldal>Jogi lépések indítása>Hol és hogyan?>Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Hogyan lehet bírósághoz fordulni?

Litvánia

1 Bírósághoz kell fordulnom vagy van más lehetőség is?

A Litván Köztársaság jogszabályai számos alternatív vitarendezési megoldásról rendelkeznek. Litvániában 2012-ben lépett hatályba a kereskedelmi választottbíráskodásról szóló átdolgozott törvény (*Komercinio arbitražo įstatymas*). E jogszabály a Litván Köztársaság területén lefolytatott választottbírási eljárásokra vonatkozik, függetlenül az eljárásban szereplő felek állampolgárságától vagy attól, hogy ők természetes vagy jogi személyek, illetve attól, hogy a választottbírási eljárást állandó vagy eseti választottbírásg tárgyalja. A választottbíráskodás a nemzeti bíróságokkal egyenértékű vitarendezési forma. A választottbíráskodás lehetővé teszi az ügyek gyors és kényelmes rendezését az üzleti viták független, hiteles és jó hírnevű olyan magánszemélyek elé terjesztésével, akik a bírókkal szemben mindkét fél számára elfogadhatók. A választottbírási eljárásban részt vevő felek szabadabban dönthetnek az eljárás során alkalmazandó szabályokról. A választottbírásg a vitában részt vevő felek számára megfelelő bármely helyen lefolytathatja az eljárást, és a felek szabadon megválaszthatják az eljárás nyelvét, a döntés formáját stb. Az elektronikus választottbírási szerződések írásbeli megállapodásoknak minősülnek.

2008-ban került elfogadásra a polgári ügyekben történő közvetítésről szóló törvény (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). A polgári ügyekben történő közvetítés (amelyet mediációnak is neveznek) olyan békés vitarendezési eljárás, amelyben pártatlan harmadik fél közvetítő (mediátor) jár el. A jogszabály meghatározza, hogy a mediációra a polgári eljárásban bíróságok előtt tárgyalható polgári viták (vagyis családi és egyéb ügyek) esetén kerülhet sor. A felek a vita bíróság elé terjesztése előtt (bíróságon kívüli mediáció) és a bírósági eljárás megkezdését követően (bírósági mediáció) is választhatják a vitarendezésnek ezt a módját. Fontos megjegyezni, hogy a közvetítés megkezdése megszakítja a követelés elévülési idejét. Ennek megfelelően, amennyiben a vita békés rendezése eredménytelen, a felek továbbra is jogosultak a jogaikat bíróság előtt érvényesíteni. A bírósági közvetítés ingyenes. Ezen túl, amennyiben a fél úgy dönt, hogy a polgári ügyben bírósági közvetítéssel rendezi a vitáját, jelentős mennyiségű időt, energiát és pénzt spórolhat meg a bírósági eljárással szemben, mivel ha a közvetítési eljárás békés megállapodással zárul, a megfizetett bírósági illeték 75%-a visszatérítésre kerül. A vita bírósági közvetítéssel való megoldása biztosítja a titoktartást, és bármely fél indoklás nélkül kiléphet a bírósági közvetítő eljárásból.

A fogyasztói szerződésekből eredő viták nem bírósági úton történő rendezését a 2007-ben hatályba lépett fogyasztóvédelmi törvény (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*) szabályozza, amely a bírósági eljárások alternatívájával szolgál, ideértve annak eljárási szabályzatát és intézményesített felépítését. Litvániában az alternatív vitarendezési megállapodásokban részt vevő testületek az állami fogyasztóvédelmi szolgálat (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), a kommunikációs szabályozó szolgálat (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) és más, a vitákat rendező ágazati testületek (a kommunikációs szabályozó szolgálat felelős az elektronikus hírközlés, valamint a postai és csomagküldő szolgálatok területén felmerülő vitákért, a Litván Központi Bank [*Lietuvos bankas*] felel a fogyasztók pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos vitáinak kezeléséért, stb.). A fogyasztók az alternatív vitarendezés során igénybe vehetnek jogi segítségnyújtást, de annak költségei nem kerülnek visszatérítésre. Az államilag garantált elsődleges és másodlagos jogi segítségnyújtás azon fogyasztók számára áll rendelkezésre, akik megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek. Az alternatív vitarendezési testülethez forduláshoz általában nincs az elévülésre halasztó hatálya. Ennek következtében a fogyasztói vitákra vonatkozó relatíve hosszú határidők és a követelések egyes rövid elévülési idejei miatt komolyan fennáll az elévülési idő túllépésének kockázata.

2 Van határideje a perindításnak?

Az általános elévülési idő tíz év.

A litván jogszabályok egyes követelés típusok tekintetében ennél rövidebb elévülési időt állapítanak meg.

Rövidebb, egy hónapos elévülési idő vonatkozik a közbeszerzési eljárásokból származó követelésekre.

Rövidebb, három hónapos elévülési idő vonatkozik a jogi személyek testületeinek határozatait érvényteleníteni kívánó követelésekre.

Rövidebb, hat hónapos elévülési idő vonatkozik:

a nemteljesítés kikövetelésére irányuló követelésekre (pénzbírság, késedelmi kamat);

a megvásárolt dolgok hibáival kapcsolatos követelésekre.

Rövidebb, hat hónapos elévülési idő vonatkozik a közlekedési vállalkozások és ügyfelek közti, a Litvánián belül kézbesített szállítmányokból eredő követelésekre, ugyanakkor egy év az elévülési idő a külföldre kézbesített szállítmányok tekintetében.

Rövidebb, egy éves elévülési idő vonatkozik a biztosítási kárigényekre.

Rövidebb, három éves elévülési idő vonatkozik a kártérítésből származó követelésekre, ideértve a termékek nem megfelelő minőségéből eredő kárigényeket is.

Rövidebb, öt éves elévülési idő vonatkozik a kamatok és egyéb időszakos kifizetések érvényesítésével kapcsolatos követelésekre.

Rövidebb elévülési idő vonatkozik az elvégzett munkák hibáiból származó követelésekre.

A rakomány, személyek és poggyászok szállításából eredő követelésekre a szállítás konkrét módjára vonatkozó törvénykönyvekben (törvényekben) meghatározott elévülési időt kell alkalmazni.

3 Ebben a tagállamban kell bírósághoz fordulnom?

A szerződéses kötelezettségekre vonatkozó vitákra az érintett felek által megegyezésükben meghatározott jogot kell alkalmazni; amennyiben a felek a Litván Köztársaság jogát kötötték ki, a jogi érdekeiket a litván bíróságok előtt érvényesíthetik. A felek ilyen megegyezése szerepelhet a szerződésben, vagy azt az eset tényleges körülményei alapján is meg lehet állapítani. A felek megegyezhetnek, hogy egy adott állam joga a szerződés egészére vagy annak csak bizonyos részére (részeire) vonatkozik. Amennyiben a felek úgy döntenek, hogy a szerződésre külföldi állam jogát kell alkalmazni, úgy nem lehet erre hivatkozni annak érdekében, hogy a Litván Köztársaság vagy más állam bármely olyan kógens szabálya ne vonatkozzon rájuk, amelytől a felek megállapodásban nem térhetnek el vagy amelyről megállapodásban nem mondhatnak le.

Amennyiben a felek nem határozták meg, hogy melyik állam jogát kívánják alkalmazni, úgy annak az államnak a joga vonatkozik rájuk, amelyhez a szerződéses kötelezettség legszorosabban kapcsolódik. Vélelmezni kell, hogy a szerződéses kötelezettség ahhoz az államhoz kapcsolódik legszorosabban, amelynek területén:

a szerződésre legjellemzőbb kötelezettségekkel bíró fél állandó lakóhelye vagy központi igazgatásának helye található. Amennyiben a kötelezettség szorosabban kapcsolódik annak az államnak a jogához, amelyben a szerződés kötelezettjének üzleti tevékenysége megvalósul, ennek az államnak a jogát kell alkalmazni;

az ingatlan javak található, amennyiben a szerződés tárgya az ingatlan javakra vonatkozó jog vagy az ingatlan javak használata;

szállítási szerződés megkötésekor a telephely található volt, feltéve, hogy a szállító központi telephelye szerinti állam megegyezik azzal az állammal, ahol a szállítmányt bepakolták, ahol a megbízó bejegyzett székhelye található, vagy ahonnan a szállítmányt kiküldték.

A választottbírói szerződésekre a főszerződést szabályozó jogot kell alkalmazni. Amennyiben a főszerződés érvénytelen, a választottbírói szerződés megkötése helyének a jogát kell alkalmazni; amennyiben ez nem állapítható meg, a választottbírói szerinti állam jogát kell alkalmazni.

A felek károokra vonatkozó jogai és kötelezettségei tekintetében az érintett fél választása szerint vagy a releváns cselekmény elkövetése szerinti állam jogát, vagy a kárt okozó bármely más körülmény megvalósulása szerinti állam jogát, vagy a kár elszenvetésének helye szerinti állam jogát kell alkalmazni.

A házassági vagyonjog tekintetében annak az államnak a joga alkalmazandó, amelyben a házastársak állandó lakóhelye található. Amennyiben a házastársak állandó lakóhelye különböző államokban található, annak az államnak a jogát kell alkalmazni, amelynek mindkét házastárs állampolgára.

Amennyiben a házastársak állampolgársága különböző, és ők sosem rendelkeztek közös lakóhellyel, az irányadó jog annak az államnak a joga, amelyben házasságot kötöttek. A szerződésben meghatározott házassági vagyonjog tekintetében annak az államnak a joga alkalmazandó, amelyet a házastársak a szerződésben kikötöttek. Ebben az esetben a házastársak a lakóhelyük vagy jövőbeli lakóhelyük szerinti állam jogát, a házasságkötés szerinti állam jogát, vagy az egyik házastárs állampolgársága szerinti jogot választhatják. A házastársak házassági vagyonjogra vonatkozó megállapodása egészen addig érvényben marad, míg az a választott vagy a megállapodás megkötése szerinti állam által támasztott követelményeknek megfelel.

4 Amennyiben igen, úgy konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel lakóhelyemre és a másik fél lakóhelyére vagy az ügyem egyéb körülményeire?

A hatásköri és illetékességi szabályok a polgári perrendtartás (*Civilinio proceso kodeksas*) 29–30. cikkeiben szerepelnek. A kérelmet az alperes lakóhelye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A jogi személlyel szemben érvényesítendő követelést a jogi személy cégjegyzékben bejegyzett székhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani. Amennyiben az alperes az állam vagy valamely önkormányzat, a követelést az államot vagy önkormányzatot képviselő testület bejegyzett székhelye szerinti bírósághoz kell benyújtani.

Az ismeretlen lakóhelyű alperessel szemben érvényesítendő követelést az alperes tulajdonának helye szerinti vagy az utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A Litván Köztársaság területén lakóhellyel nem rendelkező alperessel szemben érvényesítendő követelést az alperes tulajdonának helye szerinti vagy a Litván Köztársaság területén található, utolsó ismert lakóhelye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A jogi személy fióktelepének tevékenységével kapcsolatos követelést a fióktelep bejegyzett székhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A tartásdíj megítélésére és az apaság megállapítására irányuló követeléseket a felperes lakóhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani. Az egészségromlásra és halálra vonatkozó kártérítési keresetet a felperes lakóhelye szerinti, vagy a kár elszenvetésének helye szerinti bírósághoz lehet benyújtani. A tulajdont ért károokra vonatkozó kártérítési keresetet a felperes lakóhelye (bejegyzett székhelye) szerinti, vagy a károkozás helye szerinti bírósághoz lehet benyújtani.

A teljesítés helyét meghatározó megállapodásra/szerződésre vonatkozó követelést a teljesítés megállapodásban/szerződésben meghatározott helye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A gyámként, gondnokként vagy vagyonkezelőként való eljárásra vonatkozó követeléseket a gyám, gondnok vagy vagyonkezelő lakóhelye (bejegyzett székhelye) szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A fogyasztói szerződésekre vonatkozó követelést a fogyasztó lakóhelye szerinti bírósághoz is be lehet nyújtani.

A felperes választhat az ügyben hatáskörrel rendelkező bíróságok közül.

Az ingatlanra vonatkozó dologi jogokra, az ingatlan használatára – kivéve a házastársi vagyon felosztására vonatkozó kérelmeket válás esetén – és az ingatlan lefoglalásának megszüntetésére irányuló követelések az ingatlan fekvése, vagy a vagyon fő részének fekvése szerinti bíróság illetékessége alá tartoznak.

A hagyatéki hitelezők által az örökösök örökség elfogadása előtt bejelentett követeléseit az örökség helye vagy az örökség fő részének helye szerinti bíróság illetékessége alá tartoznak.

5 Konkrétan melyik bírósághoz kell fordulnom ebben a tagállamban, tekintettel az ügyem jellegére és a pertárgy értékére?

A polgári ügyekről a járásbírók mint elsőfokú bíróságok döntenek, kivéve, ha azok a törvényszékek vagy a vilniusi törvényszék hatáskörébe tartoznak.

A törvényszékek mint elsőfokú bíróságok járnak el a következő polgári ügyekben:

2013. április 4-étől kezdődően a 150 000 LTL-t meghaladó követelésekre vonatkozó keresetek, kivéve a családjogi és munkaügyi kapcsolatokra vonatkozó ügyeket és a nem vagyoni károkért követelt kártérítésre vonatkozó ügyeket;

a nem vagyoni típusú szerzői jogi jogviszonyokra vonatkozó esetek;

a nyilvános polgári közbeszerzésekben felmerülő jogviszonyokra vonatkozó esetek;

a csődre és a szerkezetátalakításra vonatkozó esetek, kivéve a természetes személyek csődjére vonatkozó eseteket;

azok az esetek, amelyekben az egyik fél külföldi állam;

a gazdasági társaságokban való részesedések (részvények, üzletrészek) kötelező értékesítésén alapuló esetek;

a jogi személy tevékenységének vizsgálatára vonatkozó követeléseken alapuló esetet;

az elismert betegjogok megsértéséből eredő vagyoni és nem vagyoni károkért való kártérítésre vonatkozó esetek;

más olyan polgári ügyek, amelyek esetén külön törvény írja elő a törvényszékek mint elsőfokú bíróságok eljárását.

A következő esetekben kizárólag a vilniusi törvényszék járhat el elsőfokú bíróságként:

a **szabadalmi törvényben** (*Lietuvos Respublikos patentų įstatymas*) meghatározott jogvitákra vonatkozó ügyek;

a **védjegy törvényben** (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*) meghatározott jogvitákra vonatkozó ügyek;

a Litván Köztársaság területén élő litván állampolgárok külföldi állam állampolgára által történő örökbefogadására vonatkozó ügyek;

más olyan polgári ügyek, amelyek esetén a vilniusi törvényszék mint elsőfokú bíróság eljárását külön törvény írja elő.

6 Magam is indíthatok keresetet vagy közvetítőn – például ügyvéden – keresztül kell bírósághoz fordulnom?

A kérelmezők kérelmeiket személyesen vagy képviselőik útján terjeszthetik a bíróság elé. A meghallgatáson való személyes részvétel nem fosztja meg a feleket attól a joguktól, hogy képviselőt alkalmazzanak az eljárásban. A képviselőknél javasolt a képviselt felek nevében részt venni a bírósági meghallgatáson, kivéve, ha a bíróság szükségesnek ítéli a képviselt fél személyes részvételét.

A felek a polgári perrendtartásban és a **polgári törvénykönyvben** (*Civilinis kodeksas*) meghatározott esetekben kötelesek jogi képviselővel eljárni, például, ha a bíróság cselekvőképtelenné nyilvánított személyt érintő ügyet tárgyal, akkor az érintett személyt jogi képviselőnek kell képviselnie.

7 A per megindításához pontosan hová kell benyújtanom a kereseti kérelmemet: a bíróság kezelőirodájához vagy hivatalához, vagy más igazgatási szervhez?

Azoknak a személyeknek, akik a bírósághoz dokumentumokat kívánnak benyújtani, vagy a bíróságtól dokumentumokat kívánnak beszerezni, a bíróság hivatalához kell fordulni, így megismerhetik a dokumentumok benyújtására, beszerzésére vagy visszaszolgáltatására vonatkozó eljárásokat.

Bírósági kapcsolattartók

Az e.teismas.lt e-szolgáltató portál 2013. július 1-jei elindulása óta [online](https://e.teismas.lt) is lehetséges a dokumentumok benyújtása, az eljárás nyomon követése, a bírósági illetékek megfizetése és az egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

Az ügyek egységes kezelésének biztosítására tekintettel 2014. január 1-je óta rendelet határozza meg, hogy az alsóbb fokon elektronikusan eljáró bíróságok által kezelt ügyekben a fellebbezésért és perújrafelvételért felelős bíróságoknak szintén elektronikusan kell eljárniuk.

8 Milyen nyelven terjeszthetem elő a kereseti kérelmemet? Ez szóban is lehetséges, vagy írásban kell megtennem? Elküldhetem a kereseti kérelmemet faxon vagy e-mailben?

Az ügyben részt vevő felek kötelesek az eljárási dokumentumok eredetijét benyújtani. Emellett az írásos eljárási dokumentumok megfelelő számú másolatát is be kell nyújtani a bírósághoz: minden ellenérdeklő fél (a több alperes vagy több felperes részvételével folyó ügyekben mindannyiuk számára egy példány, vagy ha kijelölésre került egy olyan képviselő vagy személy, aki az ügyvel kapcsolatos eljárás dokumentáció átvételéért felelős, egy példány e képviselőnek vagy személynek) és harmadik fél számára egy példányt, kivéve, ha a az eljárási dokumentum benyújtására elektronikusan kerül sor. Az eljárási dokumentumok mellékleteit az eljárási dokumentumokkal megegyező példányban kell benyújtani, kivéve, ha azok benyújtására elektronikusan kerül sor vagy, ha a bíróság a felek jelentős száma miatt eltekint a mellékletek feleknek való megküldésétől.

Minden eljárási dokumentumot és azok mellékleteit a nemzeti nyelven kell benyújtani a bíróságnak. Amennyiben az eljárás azon felei, akiknek az eljárási dokumentumok szólnak, nem beszélnek a nemzeti nyelven, a bírósághoz be kell nyújtani az e dokumentumok általuk értett nyelvre történő fordítását is.

Amennyiben a benyújtott dokumentumokat idegen nyelvre kell fordítani, a felek kötelesek hiteles fordítással szolgálni.

A követeléseket elektronikusan a litván bíróságok elektronikus szolgáltató portálján, a <https://e.teismas.lt/lt/public/home/> felületen lehet benyújtani, amely a Nemzeti Bírósági Hivatal (*Teismų administracija*) alábbi weboldalán keresztül érhető el: <http://www.teismai.lt/>.

9 Vonatkoznak-e speciális formai előírások a perindításra, vagy ha nem, akkor hogyan kell előadnom az ügyemet? Vannak-e olyan iratok, amelyeket csatolni kell az ügy aktájához?

A követeléseket elektronikusan a litván bíróságok elektronikus szolgáltató portálján, a <https://e.teismas.lt/lt/public/home/> felületen lehet benyújtani.

Bármely, a bíróságnak benyújtott követelésnek teljesítenie kell az eljárási dokumentumok tartalmára vonatkozó általános követelményeket. (A polgári perrendtartás 111. cikke). Az eljárási dokumentumokat írásban kell a bírósághoz benyújtani. Az eljárásban részt vevő felek valamennyi eljárási dokumentumának meg kell határozni:

annak a bíróságnak a nevét, amelyhez az eljárási dokumentum benyújtásra kerül;

az eljárásban részt vevő felek eljárási státuszát, családi és utónevét, személyi azonosító számát (amennyiben az ismert) és születési helyét; az eljárásban részt vevő egyéb felek kérelmező által ismert más olyan címeit, amelyekre számukra eljárási dokumentumot lehet kézbesíteni; amennyiben az eljárásban részt vevő felek mindegyike vagy legalább egyike jogi személy, annak hivatalos nevét, bejegyzett székhelyét és az eljárásban részt vevő egyéb felek kérelmező által ismert más olyan címeit, amelyekre számukra eljárási dokumentumot lehet kézbesíteni, azok azonosítóját, aktív számlaszámait (amennyiben az ismert), valamint a hitelintézetek részleteit (amennyiben az ismert);

az eljárási dokumentumok fél számára történő kézbesítésének módszerét, valamint – amennyiben az a fél lakóhelyétől vagy székhelyétől eltér – a kézbesítési címet;

az eljárási dokumentum jellegét és tárgyát;

az eljárási dokumentum tárgyát megalapozó körülményeket és az e körülményeket alátámasztó bizonyítékokat;

a mellékleteket a benyújtandó eljárási dokumentumhoz kell csatolni;

az eljárási dokumentumot benyújtó személy aláírását és a keltezését.

Az eljárásban részt vevő olyan félnek, aki egy eljárási dokumentumot olyan értelmezési szabályra alapít, amelyet nemzetközi bíróság vagy külföldi bíróság fogadott el, be kell nyújtania a szabályt kimondó bírósági határozat másolatát és a határozat nemzeti nyelvre történő hiteles fordítását.

A bíróság elé a képviselő által benyújtott eljárási dokumentumoknak a fenti 2. és 3. pontban meghatározott információkat a képviselő tekintetében kell tartalmaznia, és azt a képviselő jogait és kötelezettségeit meghatározó dokumentummal együtt kell benyújtani, feltéve, hogy ilyen tartalmú dokumentum még nem került benyújtásra, vagy az abban benyújtott felhatalmazás érvényességi ideje lejárt.

Az eljárásban részt vevő olyan fél által meghatalmazott személy nevében, aki nem képes az eljárási dokumentum aláírására, a meghatalmazottnak kell azt aláírni és meg kell jelölnie az okot, amiért a fél nem tudta személyesen aláírni a benyújtott dokumentumot.

A polgári perrendtartás 135. cikke kimondja, hogy a keresetlevélnek a következő információkat kell tartalmaznia:

a követelés összege, ha meg kell határozni a követelés értékét;

azok a körülmények, amelyekre a felperes a követelését alapítja (a követelés ténybeli alapja);

a felperes által leírt körülményekre vonatkozó bizonyítékok, a tanúk lakóhelyei és az egyéb bizonyítékok helye;

a felperes igénye (a keresetlevél tárgya);

a felperes véleménye a mulasztási ítélet meghozatalának lehetőségre vonatkozóan, abban az esetben, ha a követelésre vagy az előzetes eljárási dokumentumra nem érkezik válasz;

arra vonatkozó információ, hogy az ügyben részt vesz-e képviselő. Amennyiben igen, úgy meg kell adni a képviselő családi és utónevét, valamint hivatalos címét;

a felperes véleménye az egyezségkötés lehetőségéről abban az esetben, ha a felperes erre irányuló véleményét meg kívánja osztani.

A keresetlevél mellé be kell csatolni azokat a dokumentumokat és egyéb bizonyítékokat, amelyekre a felperes követelését alapítja, a bírósági illetékek megfizetésének igazolását és a bizonyításfelvételre irányuló indokolt kérelmeket azon bizonyítékok tekintetében, amelyeket a felperes nem tud benyújtani.

10 Kell-e bírósági illetéket fizetnem? Ha igen, mikor? A kereseti kérelmem előterjesztésétől kezdve kell ügyvédet fizetnem?

A félnek csatolnia kell a keresetlevélhez a követeléseit alátámasztó dokumentumokat és a bírósági illetékek megfizetésének igazolását. A bírósági illeték a nem vagyoni károkra irányuló követelés esetén 100 LTL. Vagyoni kárigények esetén a befizetendő bírósági illeték a követelés értékének külön törvényben meghatározott százaléka: 3%, de legalább 50 LTL a 100 000 LTL-nél alacsonyabb értékű követelések tekintetében; 3 000 LTL plusz a követelés mértékének 2%-a a 100 000 LTL-t meghaladó, 300 000 LTL-nél alacsonyabb értékű követelések tekintetében; valamint 7 000 LTL plusz a követelés mértékének 1 %-a a 300 000 LTL-t meghaladó értékű követelések tekintetében. A bírósági illetékek összege nem haladhatja meg a 30 000 LTL-t.

Külön törvény határozza meg azokat az eseteket, amelyekben a felperesek illetékmentességben részesülnek. Emellett a bíróság a fél pénzügyi helyzetére tekintettel részleges illetékmentességet biztosíthat vagy a határozat meghozataláig elhalaszthatja az illeték megfizetésének kötelezettségét. Az illetékmentességre vagy bírósági illeték megfizetésének elhalasztására irányuló kérelmeket indokolni kell és csatolni kell azokhoz a fél hátrányos pénzügyi helyzetére vonatkozó bizonyítékokat.

Az írásbeli eljárások során a bírósági illeték a követelés után fizetendő illeték fele, de legalább 20 LTL.

A fellebbezésekért nem kell bírósági illetéket fizetni, kivéve az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fellebbezést, amelynek bírósági illetéke 100 LTL.

Amennyiben az eljárási dokumentumok vagy azok mellékleteinek megküldésére kizárólag elektronikus úton kerül sor, az illeték a kérdéses eljárási dokumentumért fizetendő bírósági illeték 75%-a, de legalább 10 LTL.

Az ügyfélnek megállapodásban kell megegyeznie képviselőjével, képviselőivel vagy valamely jogászai szakmai szövetséggel a jogi szolgáltatások nyújtásáról. A félnek kell megfizetnie a nyújtott jogi szolgáltatások meghatározott díját. A díjfizetés időpontjáról a felek szabadon dönthetnek.

11 Kérelmezhetek költségmentességet?

Az államilag biztosított költségmentességről szóló törvény (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) biztosít elsődleges és másodlagos költségmentességet a meghatározott feltételekkel.

Elsődleges költségmentességre a Litván Köztársaság és más uniós tagállamok állampolgárai, a Litván Köztársaság vagy más uniós tagállam területén jogszerűen tartózkodó személyek és a költségmentességre olyan nemzetközi megállapodások alapján jogosult személyek részesülhetnek, amelyeknek a Litván Köztársaság is tagja. Az elsődleges költségmentesség azonnal biztosítandó. Amennyiben ez nem lehetséges, a fél legkésőbb a kérelem benyújtását követő ötödik napon értesítést kap annak elfogadásáról. Az önkormányzati tisztviselők és munkavállalók, jogi képviselők, vagy olyan állami ügynökségek szakértői, amelyekkel az önkormányzat szerződést kötött, személyre szabott tanácsot adnak a jogvita bíróságon kívüli rendezésére vonatkozóan, információval szolgálnak a jogrendszerrel, a törvényekkel és más jogszabályokról, valamint segítséget nyújtanak a megállapodások vagy a másodlagos költségmentességre irányuló kérelem megalkotásában. Az elsődleges költségmentesség megtagadható abban az esetben, ha a kérelmező követelése nyilvánvalóan nem megalapozott, a kérelmező már korábban ugyanerre a kérdésre vonatkozó részletes költségmentességben részesült, nyilvánvaló, hogy a fél a jogi tanácsadást a törvényben biztosított államilag biztosított költségmentesség nélkül is be tudja szerezni, vagy a kérelem nem a fél saját jogaira és jogos érdekeire vonatkozik, kivéve a képviselő törvényben meghatározott esetet.

Másodlagos költségmentességben ugyanezek a felek részesülhetnek, de a költségmentesség biztosítása a felek összjövedelmétől is függ.

Másodlagos költségmentességben azok a Litván Köztársaság területén élő személyek részesülhetnek, akik vagyona és éves jövedelme nem haladja meg a kormány költségmentességre vonatkozó támogathatósági szintjét. A vagyont és jövedelmet I. és II. szintekre kell felosztani: Az I. szint esetén az állam fizeti a másodlagos költségmentesség 100%-át, míg a II. szint esetén a másodlagos költségmentesség 50%-át (a fennmaradó 50%-ot a félnek kell kifizetnie).

Az alábbi személyek vagyontól és éves jövedelmüktől függetlenül térítésmentesen részesülhetnek másodlagos költségmentességben: gyanúsítottak, terhelték vagy elítéltek olyan büntető ügyekben, amelyekben a védőügyvéd eljárása kötelező; a bűncselekményből származó károkokra vonatkozó ügyek sértettjei, ideértve azokat az ügyeket, amelyekben a kártérítésről a büntetőeljárásban kell döntenet; szociális ellátásban részesülő személyek; bentlakásos szociális ellátó intézményekben élő személyek; igazoltan súlyos fogyatékossgal élő vagy munkaképtelennek nyilvánított személyek; a nyugdíjkorhatárt elért, igazoltan nagy mértékben sajátos igényű személyek; e személyek gyámjai (gondnokai), amennyiben a gyámjuk (gondokoltjuk) képviselőjéhez, valamint jogaik és érdekeik védelméhez jogi segítségnyújtásra van szükség; azok a személyek, akik (tulajdon leltári rendelvénnyel stb.) bizonyítják, hogy objektív okokból képtelenek tulajdonuk és javaik használatára és ennek következtében a tulajdonuk és az éves jövedelmük általuk használható része nem haladja meg a kormány másodlagos költségmentességre vonatkozó támogathatósági szintjét; súlyos mentális betegségben szenvedő személyek a kórházi kényszergyógykezelésük vagy ellátásuk tekintetében; e személyek gyámjai (gondnokai), amennyiben e személyek képviselőjéhez, valamint jogaik és érdekeik védelméhez jogi segítségnyújtásra van szükség; adósok, amennyiben a követelés az általuk jelenleg is lakott utolsó lakóhelyükre irányul; a kiskorú gyermek szülei vagy törvényes képviselői a gyermek elvitele tekintetében; házasságot nem kötött és bíróság által nem cselekvőképessé nyilvánított kiskorú személyek, akik saját joguk külön törvényben meghatározott érvényesítése érdekében fordulnak bírósághoz; a cselekvőképessé nyilvánításukat kérő személyek a természetes személy cselekvőképessé nyilvánítására irányuló ügyekben; születést nyilvántartásba venni kívánó személyek és más, olyan nemzetközi megállapodásokban meghatározott esetek, amelyeknek a Litván Köztársaság is tagja.

12 Hivatalosan mely időponttól tekintik benyújtottnak a keresetemet? Kapok-e a hivataloktól visszajelzést arra vonatkozóan, hogy az ügyemet megfelelően terjesztettem-e elő?

A bíróság végzésben dönt a befogadhatóságról. Ezen eljárás minősül a polgári eljárás kezdetének. Amennyiben hiányosságok tapasztalhatók és az eljárásban részt vevő vagy követelést/eljárási iratot benyújtó személy a bíróság által meghatározott feltételek mellett és határidőben orvosolja a hiányosságokat, a követelés/dokumentum olyan minősül, mint amelyet a bírósághoz való kézbesítése napján nyújtottak be. Ellenkező esetben a benyújtás érvénytelen és az minden mellékletével együtt a hiánypótlásra meghatározott határidő elteltét követő öt munkanapon belül bírósági végzéssel visszaküldésre kerül a kérelmezőnek.

A kérelmező a követelés bíróság által alperesnek való megküldését megelőzően jogosult visszavonni követelését. A követelést ezt követően csak akkor lehet visszavonni, ha ahhoz az alperes hozzájárul és a követelés visszavonása az első fokon eljáró bíróság határozatának meghozatala előtt kell, hogy történjen.

13 Kapok-e részletes tájékoztatást az elkövetkező események időrendjéről (pl. a perbeocsátkozás határidejéről)?

Az eljárásban részt vevő feleket idézés vagy bírósági felszólítás útján értesíteni kell a bírósági meghallgatás és az egyes eljárási intézkedések helyéről és idejéről. A bírósági meghallgatások részletei az interneten, a nemzeti bírósági hivatal weboldaláról elérhető litván bírósági információs rendszeren keresztül is megtalálhatók. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Utolsó frissítés: 21/10/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.